

מי שהוציא אוהו פרק רביעי עירובין

מ.מ.

עין משפט נר מצוה

בזו ד מ"ג ב ג מ"ד מ"ה מ"ו
 עירובין הלכה ז ח ט
 טו טז ע"ה א"ח כ"י שפ"ו טע"ו
 טז
 בז ד מ"י ע"ה ט"ז
 טע"ה ט"ז ט"ח ט"ט
 ס
 מז ה ו מ"י פ"א מ"ג
 עירובין הלכה יא
 סג טע"ח ט"ט ט"ע
 פ"א ט"ז ט"ח ט"ט
 מז ז ח מ"י ט"ז ט"ח ט"ט
 טו טז ט"ז ט"ח ט"ט ט"ע
 טע"ו ט"ז ט"ח ט"ט ט"ע

רבינו הנגאל

בר פסיר דמי, דבגון זה
 כופין על מירת סדום.
 אמר שמואל המקפיד על
 עירובו, פ"י המקפיד שלא
 יתערב לו עם (אחרון)
 [אחרים] כדי שלא יקח
 פחות משלו אינו עירוב.
 לפי שלא נקרא עירוב
 אלא שמתערב, ר' חנינא
 אמר עירוב עירוב אלא
 שנקרא מאנשי וורדינא.
 פירוש אנשי וורדינא היו
 ירושין בביקנות ובצרות
 עין, אמר רב יהודי
 אמר ר' שמואל החולק
 עירובו בשני כלים אפילו
 לבית הילל אין עירובו
 עירוב, עד כאן [לא]
 קמי' בית הילל דעירובו
 עירוב אלא היכא דמליה
 למנא ואותר אבל פלגיה
 הוא (פלגי) מפלג אין
 עירובו עירוב, ומי אמר
 שמואל הכי החולק
 לעירובו אינו עירוב, והא
 אמר שמואל בית שמניחין
 בין עירוב אין צריך
 ליתן פת מנהון, מאי
 טעמא לא משום דאמרין
 פת דמנחא בסלא כמאן
 דמנחא בחרי עירוב דמי.
 ושניין לא הכי קאמר
 שמואל אין צריך להיות
 לו פת בבית מאי טעמי
 כולוהו ודיירי, כלומר
 [כל] הירובין קיבצם
 אצלו בזה הבית, לפיכך
 הוא אין צריך כלום.
 אמר שמואל עירוב משום
 קניין מקום, וא"ת (מה
 אמר) [מפני מה] אין קניין
 במעות לפי שאין מצוין
 בערב שבת, ואקשינן אי
 הכי אי עירוב במעות
 ליהוי עירוב, אלמא [נתן]
 הנותן מעה לנחתום כדי
 שזכה בעירובו א' כו'.
 ודחינן דילמא אתי למימר
 מעה עיקר ודימנן דליכא
 מעה ולא מערב בפת.
 רבה אמר עירוב משום
 דירה, איכא בינייהו שנתן
 לשכניו כלי שאין בו שוה
 פרוטה, לשמואל [הו]
 עירוב, דהא קניין איתיה
 בכחות משוה פרוטה.
 לרבה לא הוי עירוב.

א' ולא זכר לו משום דקמן ק' ד
 פ"ה ע"ה.

זו מביאה מתוך ביתה ואוכלת. לפ"ה דווקא נקט אבל אמנעית
 בחילונות לא ולר"ת איכא למימר לרבותא נקט דכ"ש אמנעית
 בחילונות דליכא למגור כולי האי ולפי מהר"י נקט הא משום דנהא
 פריך לרצנן מאי שנא התם דפליגיטו וגוריתו והכא לא גוריתו מכדי
 למה הדבר דומה כו':

עירוב משום קניין, פירוש דבדאי

פת מניקין רשות להדדי
 אע"ג דפירי לא עבדי חליפין מ"מ
 קנו צמורת דמיס ור"ת והתנן לקמן
 בהדר (דף ע"ה). צעל הצית שהיה שותף
 לשכניו לזה זיין ולזה צשמן אין צריך
 לערב ואמר בהדר (דף ע"ג): נמי צני
 חצורה שהיו מופתין וקדש עליהם
 היום סומכין על הפת שעל השולחן
 משום עירוב ולמ"ד משום דירה אמי
 שפיר וי"ל דכיון שיש קירוב דעת
 צנייהן עשאוה חכמים כאלו הקנו זה
 לזה: **מפני שאינה מצויה**, ובשאר
 דברים נמי אין מערבין עירובי
 חצירות אלא צפת דשכיס טפי וגבי
 שימור הקילו שלא להצריך פת ושירי
 צשאר דברים דשמיאי קמ"ל אבל
 צמעה ללא שכיס כלל לא:
איכא בינייהו כלים ופחות משוה
 פרוטה, דלמ"ד משום

קנין אין מערבין צפחות משוה
 פרוטה אע"ג דליכא מוון צ' סעודות
 ור"ת ובי איכא שיה פרוטה לטוי
 עירוב אע"ג דליכא מוון צ' סעודות
 דהא אפילו בכלי הוי עירוב למ"ד
 משום קנין אס כן מה לריך צ' סעודות
 וי"ל כשפרש ועושה דרך קנין לא
 צעי חיי לאלילה וקונה אפילו בכלי
 אצל צקמס כמו שרגילין לערב שאין
 מפרשין ומתקדקין לעשות דרך קנין
 צעי נמי שיהא צו חשיבות אוכל:
 וקטן

ואייתר אבל היכא דפלגיה מיפלג לא ותרתי למה לי צריכי דאי אשמעינן
 התם משום דקפיד אבל הכא אימא לא ואי אשמעינן הכא משום דפלגיה
 מיפלג אבל התם אימא לא צריכא אמר ליה ר' אבא לרב יהודה בבי מעצרתא
 דבי רב זכאי מי אמר שמואל החולק את עירובו אינו עירוב והאמר שמואל
 בית שמניחין בו עירוב אינו צריך ליתן את הפת מ"מ לאו משום דאמר דכיון
 דמנח בסלא כמאן דמנח הכא דמי ה"נ כיון דמנח בסלא כמאן דמנח הכא
 דמי א"ל התם אע"פ שאין פת מ"מ דכולהו הכא דיירי אמר שמואל עירוב
 משום קנין וא"ת מפני מה אין קונין במעה מפני שאינה מצויה בערבי
 שבתות היכא דעירב מיהו לקני גזירה שמא יאמרו מעה עיקר וזמנין דלא
 שביח מעה ולא אתי לאיערובי בפת דאתי עירוב לאיקלקולי רבה אמר
 עירוב משום דירה מאי בינייהו איכא בינייהו כלי ופחות משוה פרוטה
 וקטן

הימנו: הוטר רגילה לעצמו. דהא סלקא נפשה מנייה: וזה שאינה רגילה צו לא עירב. אפילו צפני עצמו: והיא נמי לא עירבה. לא עם זה
 ולא עם זה: דוחין אוסה אצל שאינה רגילה. שלא לאסור על זה שעירב והוא לא מפקדא מידי דהא לא עירב: מדת סדום. דלפילו
 מילדיה: דלא חסר ציה לא מהני לחצריה והכא על כרמיה דחינן ליה גציה: מדת סדום. שלי שלי: המקפיד על עירובו. אס יאכל אחד מבני
 חצורה את הפת שנתן הוא: עירוב שמו. שיהו כולן מעורבין ומרוצין צו שלא ימחה זה בחצרו אלא שותפות נוחה וערביה: אנשי וורדינא.
 ציקנין היו: החולק. צפני כלים אינו עירוב משום האי טעמא גופיה דמה עירוב שמו: דמלא למנא ואייסר. שלא יכול הכלי להחזיק כל
 העירוב ולא חילקו מדעת וכי קאמר שמואל כגון שחילקו מדעת: ופרטי למנא. לא לשמואל הואיל ומריוהו חד טעמא דקפיד וחולק: דמיפלג
 פלגיה. ובטל שמה דעירוב משמע מעורב: שמיניחין צו עירוב. ארבעה שגבו עירובין ונתנוהו צבית חמישי אין צריך להניח שם פיתו: לאו
 משום דכיון דמנח ליה. לצעל הצית ריפתא צכסל דדידה שהוא אוכל ממנו כמאן דמנח בכלי עם העירוב דמי: דכולהו הדי דיירי. משום פיתן
 הויא להו דירתן וכ"ש צעל הצית שהוא דר שם ממנו צמכו ואפילו אין לו פת צכל הצית שפיר דמי: עירוב. שהוא מרצפן טעמא משום קנין
 שמתקנה לזה צעל הצית רשותו ונמאלו כולם צעלים צבית זה שהעירוב מונח צו וכל חצר משועבדת לרשותם צו ואחת היא: ומפני מה אין
 מערבין צמעה. ליתן כל אחד ואחד מעה ומעומי יקנו לו רשות חצירו: לאיקלקולי. להשתכח תורת עירוב: משום דירה. שדעתו של אדם
 על פיתו וצו להו כאליו דיירי צבהוא ציתא ואין צחצר צו אלא דירה אחת והרי כל רשות חציר מיוחדת לצית זה: הכי גרסינן איכא צניייהו
 כלי ושאין צו שוה פרוטה וקטן. למאן דלמר משום קנין יכולין לקנות צכודר כדרך שחר קנין ואין יכולין לקנות צפת שאין צו שוה
 פרוטה ואפילו הויא מוון צ' סעודות ואין יכול לעשות שמואל כגון שחילקו מדעת: ופרטי למנא. לא לשמואל הואיל ומריוהו חד טעמא דקפיד וחולק: דמיפלג
 דירה לא מהני קנין סודר ומערבין צאוכל שאין צו שוה פרוטה וקטן גובה את העירוב דפת משויא להו חדא דירה וקטן לאו מידי עביד:
 למקום

אף זו דברי ר' שמעון. אפילו להשתמש שמהן עמה ר' שמעון הוא
 דברי דהא אפילו אמנעית צשתיהן נמי שרי אבל לרצנן פליגי ככולה
 ואמרו שלשתן אסורין צו עם זו. ל"א אף זו דברי ר"ש ר' שמעון גופיה
 לא שרי אלא חילונות צבאמנעית וקשיא ליה הא תנן צבמתניתין [מה:] היא
 מותרת עמהן ועוד מאי אף הכי
 איבעי ליה למימר צו דברי ר"ש אף
 משמע צבמרוייהו שרי. ולשון אחרון
 זה שמעתי וכן עיקר והיא מותרת
 עמהן דמתניתין מתרץ לך שמואל
 דביתר שימוש צבאמנעית קאמר
 דמיא דהוא מותר עמהן דרישא
 ואידי דמנא רישא הוא מותר עמהן
 תני נמי ספא' ואף צו וכן משמע
 אף ר' שמעון המיקל אסור צו דלין
 אמנעית מותרת בחילונות אף איסור
 קדמא קשיא מאי ואודא שמואל לטעמיה
 אי נמי הוא אמר כרצו הוא מלי נמי
 למימר לרצנן עירבה עם שמהן
 אסורה עם שמהן דלין צ' רשויות
 משתמשות לרשות אחת: מניא ונוסיה
 דשמואל דאפילו ר"ש לא המיר
 אמנעית בחילונות דקדמתי צו מציאה
 מתוך ציתה כו' ואילו אמנעית
 בחילונות לא קאמר: ואודא שמואל
 לטעמיה דלמר אף לר"ש אין שתי
 רשויות משתמשות לרשות אחת: למה
 דבר דומה. אשלישה שצבמו צדרך
 קאי: צו מציאה. צבאמנעית ואוכלת
 צו מציאה צבאמנעית ואוכלת: הרי
 צנין שני מצואות. פתוחה לשניהן:
 ה"ג עירבה עם שניהן אסורה עם
 שניהן. אפילו לרצי שמעון והיינו
 שמואל לטעמיה דלמר שמואל' הלכה
 כדברי המיקל בעירוב ואי הוה שרי
 ר"ש צבא' לא הוה אסור שמואל אסורה
 עם שניהן: לא עירבה עם שניהן.
 לא עירבה לא עם צו ולא עם צו:
 אופסה על שניהן. מלהוציא מלרשותיהן
 למצוי וכגון שרגילה כל ימות החול
 לצאת ולצא צנייהן דרך פתחים
 דרסת הרגל שיש לה אסרתן דמפרש
 דלי לא הויא רגילה אלא צבד לא
 אסרה אלא צך ואע"ג דרגילה עם
 שניהן צו היא תקנתה מערבת עם
 האחד ורגילה דעתה שנסתלקה מן
 האחר ומותר האחד לעצמו: היספ
 צאחד רגילה. לצאת ולצא כל שעה
 וצאחד אינה רגילה ולא עירבה לא עם
 צו ולא עם צו זה שרגילה צו אסור
 שחצר צו אסרתו עליו דמיניה הוא
 והרי לא עירבה והאחר מותר שאינה

אף זו דברי ר' שמעון אבל חכמים אומרים
 שלשתן אסורות תניא כוותיה דרב יהודה
 אליבא דשמואל א"ר שמעון למה הדבר
 דומה לשלש חצירות הפתוחות זו לזו
 ופתוחות לרה"ר עירבו שתיים עם האמצעית זו
 מביאה מתוך ביתה ואוכלת וזו מביאה מתוך
 ביתה ואוכלת זו מחזרת מותרה לתוך ביתה
 וזו מחזרת מותרה לתוך ביתה אבל חכמים
 אומרים שלשתן אסורות ואודא שמואל
 לטעמיה דאמר שמואל חצר שבין שני
 מבואות עירבה עם שניהם אסורה עם שניהם
 א לא עירבה עם שניהם אסורת על שניהן
 היתה באחד רגילה ובאחד אינה רגילה זה
 שרגילה בו אסור וזה שאינה רגילה בו מותר
 אמר רבה בר רב הונא עירבה עם שאינה
 רגילה בו הותר רגילה לעצמו ואמר רבה בר
 רב הונא אמר שמואל א אם עירבה רגילה
 לעצמו וזה שאינה רגילה בו לא עירב והיא
 עצמה לא עירבה דוחין אותה אצל שאינה
 רגילה בו וכגון זה א' כופין על מדת סדום אמר
 רב יהודה אמר שמואל ד המקפיד על עירובו
 אין עירובו עירוב מה שמו עירוב שמו ר'
 חנינא אמר עירובו עירוב אלא שנקרא מאנשי
 ורדינא אמר רב יהודה אמר שמואל ד החולק
 את עירובו אינו עירוב כמאן בבית שמאי
 דתניא א' המשנה שגבו את עירובן ונתנוהו
 בשני כלים ב"ש אומרים אין זה עירוב וב"ה
 אומרים הרי זה עירוב אפילו תימא ב"ה יעד
 כאן לא קאמרי ב"ה התם אלא דמליין למנא

ואייתר אבל היכא דפלגיה מיפלג לא ותרתי למה לי צריכי דאי אשמעינן
 התם משום דקפיד אבל הכא אימא לא ואי אשמעינן הכא משום דפלגיה
 מיפלג אבל התם אימא לא צריכא אמר ליה ר' אבא לרב יהודה בבי מעצרתא
 דבי רב זכאי מי אמר שמואל החולק את עירובו אינו עירוב והאמר שמואל
 בית שמניחין בו עירוב אינו צריך ליתן את הפת מ"מ לאו משום דאמר דכיון
 דמנח בסלא כמאן דמנח הכא דמי ה"נ כיון דמנח בסלא כמאן דמנח הכא
 דמי א"ל התם אע"פ שאין פת מ"מ דכולהו הכא דיירי אמר שמואל עירוב
 משום קנין וא"ת מפני מה אין קונין במעה מפני שאינה מצויה בערבי
 שבתות היכא דעירב מיהו לקני גזירה שמא יאמרו מעה עיקר וזמנין דלא
 שביח מעה ולא אתי לאיערובי בפת דאתי עירוב לאיקלקולי רבה אמר
 עירוב משום דירה מאי בינייהו איכא בינייהו כלי ופחות משוה פרוטה
 וקטן

א' [כ"ב יב: יע. קס"ה].
 א' [לקמן ס"ה]. א' [עליו]
 מ"ה: ד' [י"ד] עירובין:
 פ"א ה"א: א' צ"ה:
 אמרי, א' [אבות פ"ה מ"א].

מוסף רש"י

מדת סדום. זה נהנה זה
 לא חסר (ב"ב יב: א) לא הוי
 טעין טובה (בכורות קג)
 אין מהנה למיירו אפי'
 שאין חסר נכך טעין
 (רשב"ם ב"ב יב: ט) מדת
 סדום דמתן (אבות פ"ה
 מ"י) האומר על שלי שמע
 עין צו מנה צניות יש
 אומרים צו מדת סדום.
 (רשב"ם ב"ב יב: קס"ה).
 מאנשי ורדינא. א"ש
 טעין (נדא י"ט) א"ש
 לקיים ורי עין צממון הוי
 (ב"ב כו'). המשנה שגבו
 את עירובן. שחי דלין
 נחצר אחת וגבו מכל אחד
 את עירובו לחצר אחת
 ליתן להוציא מפתחן למיר
 (לעיל ח"ה). ונתנוהו
 בשני כלים. צבית אחד
 עירוב אחד
 דירה. דבת שמועטין לא
 הפת של עירוב הוי כלי
 כולן דלין צביתו ונמאלת כל
 החצר משתמשות לבית אחד
 (סוכה ג.)

רבינו הנגאל

תניא שמואל אמר רבי
 שמעון למה הדבר דומה
 לשלש חצירות הפתוחות
 זו לזו כו'. עד חכמים
 אומרים שלשתן אסורות.
 ואודא שמואל לטעמיה
 דאמר שמואל חצר שבין
 שני מבואות עירבה עם
 שניהם אסורה עם שניהם,
 כחכמים דאמרי שלשתן
 אסורות צו עם זו. לא
 עירבה עם שניהם אסורת
 על שניהם. כמבוי אחד
 רגילה לערב עמו ובאחד
 אין רגילה. המבוי שהיא
 רגילה לערב עמו אסור,
 והאחר שיהיה רגילה עמו
 מותר. ואם חזרה חצר צו
 ועירבה עם מי שלא היתה
 רגילה לערב עמו, הותר
 המבוי שהיתה רגילה בו
 שכבר סילקה עצמה מן
 המבוי הוה וחוזה על
 החצר. ואם עירבה בני
 המבוי שהיתה רגילה חצר
 צו לערב עמהן, וזו החצר
 לא עירבה עמהן ולא
 עם בני מבוי האחר,
 וגם בני אותו מבוי אפי'
 לעצמם לא עירבו, דוחין
 צו החצר שלא עירבה
 עמהן אצל המבוי שיהא
 עירב ואומרים שמכלל
 אותו מבוי הוא, שכני
 אותו מבוי אין מפסדין
 כלום, דבלא צו נמי אסורין
 חן דהא לא עירובי. כי
 מטוספא בחרייהו למשוא
 בני המבוי שהיתה רגילה